

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 sierpnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Szymczewska

Protokolant: Magdalena Kuryś-Stoińska

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 r. w Wągrowcu

na rozprawie

spraw z powództwa K. A. (1) i z powództwa K. A. (2)

przeciwko M. A. (1)

o alimenty

1. **Zasądza od pozwanego M. A. (1)** na rzecz powódki K. A. (2) rentę alimentacyjną w kwocie 440,00 zł (czterysta czterdzieści złotych) miesięcznie, począwszy od dnia 28.01.2019 r., płatną z góry do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, do rąk powódki K. A. (2);
2. Oddała powództwo K. A. (2) w pozostałym zakresie;
3. Oddała w całości powództwo K. A. (1);
4. Nie obciąża powódek kosztami procesu;
5. Nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi.

sędzia Katarzyna Szymczewska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 28.01.2019 r. K. A. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego M. A. (1) na swoją rzecz renty alimentacyjnej w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, płatnej z góry do 10-go dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych. Jednocześnie w pozwie wniesiono o udzielenie zabezpieczenia powództwa na czas trwania postępowania, poprzez „zobowiązanie pozwanego”.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że przez 27 lat pozostawała w związku małżeńskim z pozwanym. W tym czasie pracowała w gospodarstwie rolnym przekazanym im tuż po ślubie przez rodziców pozwanego, a nadto urodziła i wychowała 4 dzieci. Od 2000 r. podupadła na zdrowiu i przeszła kilka operacji, jednak jej stan zdrowia pogarszał się i uniemożliwiał jej podjęcie pracy zarobkowej. Niemniej powódka zatrudniła się w firmie (...), gdzie przepracowała 5 miesięcy, a następnie przez 6 miesięcy przebywała na zasiłku chorobowym. Nadto K. A. (1) podniosła, że z dniem 15.11.2017 r. pozwany zablokował jej dostęp do ich wspólnego konta, pozostawiając ją bez środków do życia i zmuszając do zapożyczania się u rodziny. Powódka podniosła także, że przed orzeczeniem rozvodu stać ją było na wyżywienie, leczenie oraz wyjazdy wakacyjne, teraz natomiast pozostaje na zasiłku chorobowym i żyje w ubóstwie. W jej opinii popadła ona w niedostatek i w związku z tym pozwany winien wspierać ją poprzez alimenty. Posiada on bowiem

gospodarstwo rolne o pow. 16,64 ha, a nadto otrzymuje rentę rolną. Powódka podała także, że ona sama posiada 2 działki budowlano-rolne, a M. A. (1) łoży na utrzymanie ich wspólnej córki kwotę ok. 250 zł miesięcznie.

Jednocześnie dnia 28.01.2019r. K. A. (2) wniosła o zasądzenie od pozwanego M. A. (1) na swoją rzecz renty alimentacyjnej w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, płatnej do 10-tego dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat oraz o zasądzenie na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych. Jednocześnie w pozwie wniesiono o udzielenie zabezpieczenia powództwa na czas trwania postępowania, poprzez zobowiązanie pozwanego.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że uczęszcza obecnie do szkoły i nie jest w stanie sama się utrzymać, zaś miesięczne koszty jej utrzymania to kwoty 670 zł – odzieży i obuwie, 400 zł - wyżywienie, 150 zł - środki higieny i czystości oraz leki, 130 zł - bilet autobusowy oraz 30 zł - doładowanie telefonu. Nadto K. A. (2) podniosła, że nie stać jej na opłacanie wycieczek szkolnych, wyjść do kina czy też korepetycji i w związku z tym podjęła weekendową pracę w firmie (...), w wymiarze 1/2 etatu. Powódka wskazała także, że pozwany od listopada przekazuje na jej konto kwotę około 200 zł miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 06.02.2019 r. tut. Sąd połączył powyższą sprawę do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z powództwa K. A. (1), przeciwko M. A. (1) o alimenty prowadzoną pod sygn. akt III RC 21/19.

Pismami z dnia 15.02.2019 r. powódki K. A. (1) oraz K. A. (2) sprecyzowały wnioski o zabezpieczenie wskazując, że domagają się udzielenia zabezpieczenia powództwa w kwocie po 800 zł miesięcznie dla każdej z nich.

W odpowiedzi złożonej dnia 27.02.2019 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa K. A. (1) w całości, zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki K. A. (2) renty alimentacyjnej w kwocie po 300 zł miesięcznie i oddalenie jej powództwa w pozostałej części oraz o zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że w sprawie nie zachodzą okoliczności uzasadniające dostarczanie powódce K. A. (1) środków utrzymania przez pozwanego, gdyż ich małżeństwo rozwiązane zostało bez orzekania o winie, a powódka nie znajduje się w stanie niedostatku, bowiem może własnymi siłami zaspokoić swoje usprawiedliwione potrzeby. Jest ona zdolna do pracy i w ostatnim czasie uzyskiwała wynagrodzenie z tytułu pracy w firmie (...) w wysokości ok. 2.000-3.000 zł miesięcznie. Nadto zaś pozwany nie ma możliwości łożenia na byłą małżonkę ze względu na swoją sytuację osobistą i materialną. Jego zdolności płatnicze są ograniczone, a ponadto realizuje on obowiązek alimentacyjny wobec córki K. A. (2). Co do powództwa K. A. (2) wskazano, że strona powodowa w żaden sposób nie wykazała zasadności swego żądania w kwocie ponad 300 zł miesięcznie, a nadto możliwości majątkowe i zdolności zarobkowe pozwanego, który utrzymuje się z renty rolniczej w kwocie 600 zł miesięcznie oraz dochodów z prowadzenia gospodarstwa rolnego w kwocie 2.000 zł miesięcznie, nie pozwalają mu płacić alimentów w wyższej kwocie. Strona pozwana podniosła także, że obydwie powódki zamieszkują wspólnie z M. A. (2), jednak tylko pozwany pokrywa koszty utrzymania domu w kwocie ok. 1.100 zł miesięcznie, w tym: prąd – 100-150 zł, woda – 50-100 zł, ogrzewanie, w tym ciepła woda – 400-450zł (5000 zł rocznie: 4-5 ton węgla i 10m³ drewna), gaz butlowy – 50 zł, odpady – 45 zł (15 zł/os), ubezpieczenie budynku – 25 zł, wywóz nieczystości płynnych – 75 zł, środki czystości – 200 zł, bieżące naprawy i remonty – 100 zł. Udział każdej z powódek w tych kosztach powinien natomiast wynieść 350 zł miesięcznie. Mając zaś na uwadze, że pozwany przekazuje córce około 300 zł miesięcznie na jej utrzymanie, to faktycznie alimentuje ją w kwocie 650-700 zł miesięcznie. Nadto wskazano, że pozwany ponosi także koszty własnego utrzymania, w tym wyżywienie – 400-500 zł miesięcznie, odzież i obuwie – 150 zł miesięcznie oraz leki i wizyty lekarskie – 100 zł miesięcznie, a także płaci podatek gruntowy w kwocie 2.514 zł rocznie, czyli ok. 220 zł miesięcznie, ubezpieczenie pojazdów w kwocie 20 zł miesięcznie, zakupuje paliwo i ponosi wydatki na serwis pojazdów w kwocie 200-300 zł miesięcznie oraz spłaca kredyty obrotowe w kwocie kilkunastu tysięcy rocznie.

Postanowieniem z dnia 03.04.2019 r. tut. Sąd w pkt. 1 udzielił zabezpieczenia roszczenia na czas trwania procesu poprzez zobowiązanie pozwanego M. A. (1) do uiszczania na rzecz powódki K. A. (2) tymczasowej renty alimentacyjnej

w kwocie po 400 zł, w pkt 2 oddalając jej wniosek w pozostałym zakresie, natomiast w pkt 3 oddalił w całości wniosek powódki K. A. (1) o udzielenie zabezpieczenia.

Postanowieniem z dnia 25.07.2019 r. Sąd oddalił wniosek powódki K. A. (2) o przyznanie jej pełnomocnika z urzędu, złożony przez nią w dniu 11.07.2019 r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka K. A. (2) ur. (...) jest córką K. A. (1) i M. A. (1), pochodzącą z ich związku małżeńskiego, rozwiązanego poprzez rozwód bez orzekania o winie wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w P. wydanym dnia 05.11.2018r. w sprawie sygn. akt XIV C 32/. Dotychczas pomiędzy stronami nie wydano orzeczenia o określeniu obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem którejkolwiek z powódek (w sprawie o rozwód roszczenia w tym zakresie zostały cofnięte), niemniej M. A. (1) dobrowolnie łożył na rzecz córki K. alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie.

okoliczności bezsporne, nadto wyrok SO w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedziba w P. sygn. akt XIV C 32/18 /k. 7/ oraz dokumenty zgromadzone w aktach tej sprawy, zeznania K. A. (2) /k. 104/, M. A. (1) /k. 104-105/

W trakcie trwania związku małżeńskiego K. A. (1) i M. A. (1) ich sytuacja materialna była podobna do obecnej tj. z prowadzonego wspólnie gospodarstwa domowego osiągalni dochody wystarczające na zaspokojenie jedynie podstawowych potrzeb bytowych swoich oraz swoich małoletnich dzieci. Nie było ich natomiast stać na ponoszenia wydatków na zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu np. wyjazdy wakacyjne, opłacenie wycieczki szkolnych dla córek czy też inne rozrywki. Nadto zaś na zakup maszyn rolniczych czy np. nawozów strony musiały zazwyczaj zaciągać pożyczki.

dowód: zeznania K. A. (2) /k. 162-koperta/, K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/, M. A. (1) /k. 104-105, 162-koperta/

Powódki K. A. (1) i K. A. (2) zamieszkują w domu, stanowiącym część gospodarstwa rolnego przekazanego M. A. (1) przez jego rodziców tytułem darowizny w zamian za prawo dożywotniego ich utrzymania, przy czym obecnie wraz z pozwanym i powódkami w tym samym lokalu zamieszkuje jeszcze tylko matka M. A. (1). Łączny koszt utrzymania domu zajmowanego przez nich wszystkich wspólnie wynosi około 700 zł miesięcznie, w tym koszty wywozu nieczystości płynnych – 75 zł miesięcznie, odpadów komunalnych – 15 zł od osoby, ogrzewania – 440 zł miesięcznie oraz zużycie prądu – 360 zł na 2 miesiące i wody – 107 zł na dwa miesiące, częściowo pokrywane przez starszą córkę K. A. (1) i M. A. (1), która przekazuje ojcu na ten cel każdorazowo około 240 zł. Pozwany nie wymaga od powódki K. A. (2) by uczestniczyła w pokrywaniu tych wydatków, zaś powódka K. A. (1) tytułem własnego udziału w tych kosztach przekazuje pozwanemu dobrowolnie każdego miesiąca kwotę ok. 40 zł.

dowód: faktury, rachunki, potwierdzenia zapłaty i dostawy /k. 48-53/, oświadczenie A. A. /k. 89/, wydruki z rachunku bankowego powódki K. A. (1) /k. 90-91/, zeznania K. A. (2) /k. 104, 162-koperta/, K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/, M. A. (1) /k. 104-105, 162-koperta/

K. A. (2) jest uczennicą klasy III technikum i realizuje naukę w trybie dziennym, 5 dni w tygodniu, a średnia miesięczna wysokość ponoszonych przez nią wydatków szkolnych to kwota 40 zł. Co do zasady powódka nie choruje przewlekłe, a u specjalistów odbywa tylko wizyty kontrolne. Jedynie ostatnio K. A. (2) z większą częstotliwością korzystała z wizyt u lekarza ginekologa, a nadto musiała wykupić leki oraz przejść badania m.in. badanie USG. Nadto z uwagi na zły stan uzębienia, obecnie jest ona w trakcie leczenia dentystycznego. Przeciętne miesięczne koszty leczenia K. A. (2) nie przekraczają kwoty 150 zł. Pozostałe wydatki na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb powódki to: żywienia – 450 zł miesięcznie, zakup odzieży i obuwia – 150 zł, kosmetyki, środki higieny i czystości – 50 zł, doładowanie telefonu – 30 zł, dojazdy do szkoły, lekarzy itp. – 150 zł miesięcznie oraz utrzymanie samochodu – 40 zł miesięcznie.

dowód: zeznania K. A. (2) /k. 104, 162-koperta/, K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

Pod koniec (...) córka pozwanego zatrudniona była w firmie (...). Powódka pracowała na nocnych zmianach i często zdarzało się, że w poniedziałki opuszczała zajęcia szkolne, by móc się wyspać. Z uwagi na to, ostatecznie po

2 miesiącach zrezygnowała z zatrudnienia. Następnie na początku bieżącego roku wykonywała pracę chałupniczą, polegającą na pakowaniu stópek, i z tego tytułu uzyskiwała dochód w kwocie 300-400 zł, którego część przeznaczała na pokrycie kosztów dojazdu do J. W.. po towar. Obecnie zaś K. A. (2) ponownie pracuje w firmie (...). Pracę tę podjęła z początkiem czerwca i będzie ją wykonywała nie dłużej niż do końca wakacji. Powódka zatrudniona jest na 1/2 etatu i dotychczas uzyskała z tego tytułu łącznych dochód w wysokości około 2.100 zł netto.

dowód: zeznania K. A. (2) /k. 104, 162-koperta/, K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

K. A. (1) choruje na kręgosłup oraz depresję i w związku z tym przyjmuje na stałe leki oraz uczęszcza na terapię psychologiczną w ramach NFZ. Pozostaje ona także pod opieką lekarza specjalisty psychiatry, ginekologa, kardiologa i neurologa u których odbywa wizyty średnio 1-2 razy w roku, a które realizuje w ramach bezpłatnej opieki lekarskiej refundowanej przez NFZ, bądź też prywatnie. Nadto zaś powódka korzysta także z wyjazdów do sanatoriów oraz rehabilitacji, które co do zasady także finansowane są przez NFZ. Łączne wydatki na leczenie K. A. (1), wraz z kosztami dojazdu do lekarzy wynoszą średnio 150 zł miesięcznie. Na zaspokojenie pozostałych usprawiedliwionych potrzeb powódki niezbędne są każdego miesiąca kwoty 400 zł na wyżywienie, 100 zł – odzież i obuwie, 50 zł – kosmetyki i środki higieny oraz czystości, 40 zł – udział w kosztach utrzymania domu, 50 zł – TV i Internet oraz 300 zł – utrzymanie samochodu i paliwo na dojazdy.

dowód: kopia dokumentacji medycznej i recept K. A. (1) /k. 3-6, 94-101/, zeznania K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

W okresie małżeństwa stron powódka, która z zawodu jest aparatowym przetwórstwa owocowo-warzywnego, pracowała w gospodarstwie rolnym męża. Nadto zaś dwukrotnie tj. w 2017 r i 2019 r. podejmowała ona pracę w firmie (...) jako pracownik fizyczny. W 2017 r. zatrudniona była tam przez okres 5 miesięcy i w tym czasie uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie od 2.000 zł do 2.500 zł miesięcznie. Zaś w 2019 r. za okres pracy od 26.05. do 23.07. otrzymała ona łącznie tytułem wynagrodzenie kwotą około 2.720 zł. K. A. (1) posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności z zaleceniem do wykonywania pracy lekkiej z ograniczonym dźwiganiem, a zgodnie z zaleceniami lekarza specjalisty neurochirurga, nie może ona dźwigać powyżej 10 kg. Powódka nie posiada natomiast zaświadczenia o niezdolności do pracy.

dowód: kopia dokumentacji medycznej i recept K. A. (1) /k. 3-6, 94-101/, zeznania K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

K. A. (1) jest właścicielką samochodu osobowego N. (...) rok prod. 2011 oraz dwóch działek, położonych w B., z których jedną wystawiła na sprzedaż. Wcześniej sprzedawała ona już podobną działkę za cenę nie mniejszą niż 20.000 zł.

dowód: zeznania K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

Do dnia dzisiejszego nie zostało przeprowadzone postępowanie spadkowe po zmarłym ojcu K. A. (1). W skład spadku po nim wchodzi m.in. gospodarstwo rolne, w którym nadal zamieszkuje jej matka. Powódka posiada także trójkę rodzeństwa.

dowód: zeznania K. A. (1) /k. 102-103, 162-koperta/

Pozwany M. A. (1) choruje na astmę, kręgosłup i serce i w związku z tym pozostaje pod opieką lekarzy specjalistów pulmonologa, kardiologa i neurologa u których wizyty odbywa w ramach NFZ, średnio 1-2 razy w roku, a nadto zażywa leki. Miesięczny koszt leczenia pozwanego wynosi 100 zł. Na pokrycie pozostałych jego usprawiedliwionych potrzeb niezbędne są kwoty: 450 zł – wyżywienia, 100 zł – zakup odzieży i obuwia, 100 – leków, 50 – środków czystości, 100 zł – eksploatacja samochodu oraz 220 zł – udział pozwanego w utrzymaniu mieszkania. Nadto na pozwanym ciąży obowiązek dożywotniego utrzymania matki, nałożony na niego w zamian za przekazaną w darowiźnie własność gospodarstwa rolnego.

dowód: kopia dokumentacji medycznej M. A. (1) /k. 41-44, 69-71/, zeznania M. A. (1) /k. 104-105, 162-koperta/

M. A. (1) z zawodu jest rolnikiem i posiada gospodarstwo rolne o pow. około 16 ha, w skład którego wchodzi grunty orne klasy III i IV, na których uprawiane jest zboże: pszenica i jęczmień oraz kukurydza. W roku 2018 r. z każdego obsianego hektara pozwany uzyskał średnio 3 t pszenicy, którą sprzedał ze cenę 600-700 zł za tonę. W bieżącym roku zbiory tego zboża są lepsze i sięgają ok. 5 t z hektara, jednak z uwagi na parametry, będzie ono przeznaczone na produkcję paszy, i w związku z tym pozwany uzyska z jego sprzedaży cenę około 615 zł za tonę. Tegoroczne zbiory jęczmienia pozwany szacuje natomiast na około 6 t, zaś kukurydza będzie zbierana jesienią. Pozwany nie hoduje inwentarza żywego. Oprócz dochodów jakie M. A. (1) osiąga z tytułu sprzedaży plonów roślinnych, otrzymuje on także dopłaty z (...), przy czym w 2018 r. wyniosły one łącznie 17.737,35 zł, a nadto pobiera on także rentę z KRUS w kwocie 620 zł miesięcznie. M. A. (1) okazjonalnie też pomaga swoim sąsiadom w pracach budowlanych, przy czym zazwyczaj robi to w ramach tzw. pomocy sąsiedzkiej i w zamian otrzymując inną przysługę, np. użyczenie kombajnu. Do kosztów prowadzenia przez M. A. (1) gospodarstwa rolnego należą natomiast wydatki na zakup nawozów, środków ochrony roślin, koszty użytkowania maszyn rolniczych tj. paliwo, ubezpieczenie OC i ewentualne naprawy oraz podatek rolny. Zaś na zaspokojenie własnych usprawiedliwionych potrzeb potrzebuje on każdego miesiąca kwotę 1.240 zł, w tym: wyżywienia – 450 zł, odzieży i obuwia – 100 zł, leków – 100 zł, środków czystości – 50 zł, eksploatacja samochodu – 100 zł, udział pozwanego w utrzymaniu mieszkania – 220 zł oraz udział matki pozwanego w tych wydatkach – 220 zł.

dowód: informacja z KRUS /k. 32/, zaświadczenie i decyzja o wysokości podatku /k. 45-46, 73-74/, informacje z US /k. 82/, informacja z (...) /k. 84/, zeznania M. A. (1) /k. 104-105, 162-koperta/

W okresie ostatnich 6 miesięcy Powiatowe Urzędy Pracy w W., C., O. i P. dysponowały ofertami pracy dla osób bez zawodu i pracowników fizycznych z proponowanym wynagrodzeniem do kwoty 3.000 zł brutto oraz dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności z proponowanym wynagrodzeniem w kwocie 2.250 zł brutto.

dowód: informacje z PUP C. /k. 117/, PUP W. /k. 132/, PUP O. /k. 133-136/, PUP P. /k. 137/

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o wymienione dowody z dokumentów oraz zeznania świadków i stron.

Na wstępie, przed omówieniem oceny zeznań stron należy zauważyć, że choć zasadniczo zgodnie z art. 299 k.p.c. dowód z przesłuchania stron winien mieć charakter jedynie pomocniczy, to specyfika spraw alimentacyjnych czyni dowody z dokumentów oraz zeznań stron zdecydowanie pierwszoplanowymi. Zwykle głównie same strony, a nie osoby postronne są zorientowane w skali życiowych potrzeb i wydatków ponoszonych na ich pokrycie. Również przy ocenie zeznań stron większe znaczenie niż w sprawach innego typu ma ich weryfikacja przez pryzmat zasad doświadczenia życiowego. To oznacza, że Sąd analizuje zeznania stron w aspekcie przeciętnej wysokości podstawowych kosztów utrzymania osób dorosłych i dzieci w różnym wieku, znanej Sądowi w oparciu o własne doświadczenie życiowe, z doświadczenia związanego z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych oraz z uwagi na posiadanie powszechnie dostępnej wiedzy o cenach popularnych produktów i usług.

Mając powyższe na uwadze, Sąd w znaczącej większości dał wiarę zeznaniom K. A. (2). Co do zasady bowiem zarówno zakres podanych przez nią potrzeb jak i wysokość kosztów ich zaspokajania zgodna jest z wiedzą Sądu posiadaną w tym zakresie w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, przy czym poszczególne wydatki omówione zostaną w dalszej części uzasadnienia. Wątpliwości Sądu nie wzbudził także ani fakt, że powódka nadal się uczy ani też częstotliwość uczęszczania przez nią na zajęcia szkolne. Wreszcie za wiarygodne Sąd uznał też twierdzenia K. A. (2) zarówno co do okresów w jakich podejmowała ona pracę zarobkową jak i co do wysokości uzyskanych przez nią w ten sposób dochodów. Tym bardziej, że żadna z tych okoliczności nie była kwestionowana przez stronę przeciwną.

Oceniając zeznania K. A. (1) Sąd miał na uwadze, że nadal trwa ona z pozwanym w silnym konflikcie, co z kolei mogło rzutować na treść składanych przez nią zeznań. Nadto wskazać należy, że wiele wypowiedzi powódki pozostawało bez znaczenia dla istoty sprawy, lub stanowiło tylko jej domysły i przypuszczenia. Dlatego też twierdzenia powódki Sąd uwzględnił tylko w takim zakresie w jakim dotyczyły one istoty sprawy, zaś pośród nich za wiarygodne uznał tylko te,

które znalazły poparcie w zebranych w toku postępowania materialne dowodowym, w tym również w zeznaniach K. A. (2), a nadto te które zostały przyznane przez stronę przeciwną lub nie zostały przez nią wprost podważone.

Co do zasady zeznania M. A. (1) nie wzbudziły większych wątpliwości Sądu, w szczególności te dotyczące wysokości kosztów utrzymania domu, w tym zakupywania opału za łączną kwotę 5.300 zł rocznie oraz pokrywania ich przez pozwanego. Żadna z powódek nie podważyła bowiem zeznań M. A. (1) w tym zakresie, a jedynie K. A. (1) wskazał, że choć to faktycznie on reguluje wszystkie należności za dom, to do każdego rachunku za zużycie prądu i wody otrzymuje on każdorazowo od starszej córki kwotę około 240 zł, zaś ona sam przekazuje pozwanemu 40 zł miesięcznie na pokrycie swojego udziału w kosztach utrzymania domu. Brak było też podstaw do odmówienia wiarygodności zeznaniom pozwanego dotyczącym prowadzonej przez niego produkcji rolnej tj. rodzaju upraw, rozmiaru uzyskiwanych plonów, dochodów jakie z tego tytułu uzyskuje, a także rodzaju kosztów jakie ponosić musi z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego i uprawy ziemi. Za zawyżone Sąd uznał natomiast podane przez M. A. (1) koszty jego wyżywienia, które nawet przy uwzględnieniu faktu, że jest on dorosłym pracującym fizycznie mężczyzną, nie powinny w opinii Sądu przekroczyć kwoty 450 zł miesięcznie, oraz wydatki na paliwo, które przy uwzględnieniu codziennych potrzeb pozwanego i jego okazjonalnych wyjazdów do lekarzy, oscylują zdaniem Sądu w granicach kwoty 100 zł miesięcznie, i to wraz z kosztami ubezpieczenia samochodu. Sąd nie uwzględniał w osobistych wydatków kwot przeznaczanych na zakup paliwa do maszyn rolniczych, gdyż stanowią one koszt prowadzenia gospodarstwa rolnego, wpływające na pomniejszenie przychodu i obliczenie dochodu z gospodarstwa.

Autentyczność przedstawionych przez stronę powodową i pozwanego dokumentów nie była kwestionowana przez strony, jak również nie wywołała żadnych uzasadnionych wątpliwości Sądu co do ich prawdziwości. Zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowiły one dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenie zawarte w ich treści. Do sprawy przedłożono również kopie pism z KRUS, US, (...) i informacje z urzędów pracy. Jako dokumenty urzędowe zgodnie z dyspozycją art. 244 § 1 i 2 k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich w sposób urzędowy zaświadczone.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że postanowieniem z dnia 06.02.2019 r. tut. Sąd kierując się względami ekonomiki procesowej połączył sprawę z powództwa K. A. (1) przeciwko M. A. (1) ze sprawą z powództwa K. A. (2) przeciwko M. A. (1) do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, w wyniku czego, w niniejszej sprawie pomiędzy powódkami K. A. (1) i K. A. (2) zachodzi tzw. współuczestnictwo formalne o którym mowa w art. 72 § 1 pkt. 2 kpc. W myśl tego przepisu kilka osób może w jednej sprawie występować w roli powodów lub pozwanych, jeżeli przedmiot sporu stanowią roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej, jeżeli ponadto właściwość sądu jest uzasadniona dla każdego z roszczeń lub zobowiązań z osobna, jako też dla wszystkich wspólnie. Skoro zaś wnioski o uzasadnienie w niniejszej sprawie złożyła wyłącznie K. A. (1), uznać należało, że dotyczy on wyłącznie rozstrzygnięcia zapadłego na jej rzecz. Z uwagi jednak na fakt, że obciążenie alimentami na rzecz córki wywiera istotny wpływ na sytuację finansową pozwanego, Sąd postanowił pokrótce przedstawić również motywy rozstrzygnięcia sporu pomiędzy M. A. (1) a K. A. (2).

Powództwo K. A. (2) zasługiwało na uwzględnienie, aczkolwiek nie w całości.

Obowiązek alimentacyjny obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym (art. 129§2 kro). Zgodnie z art. 133§1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobków i majątkowych możliwości zobowiązanego (art. 135§1 kro), przy czym dzieci, które jeszcze nie mogą się samodzielnie utrzymać, mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, co oznacza, że im wyższe dochody i standard życia rodziców tym w wyższym zakresie i na wyższym poziomie powinny być zaspokajane potrzeby dzieci.

Zgodnie z art. 133 § 3 krio rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się (§ 3).

Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia wykształcenia. Jediną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie. Istnienie uprawnienia dorosłych dzieci do alimentów zależy nadto od sytuacji ekonomicznej rodziców i od tego, czy dziecko czyni starania, by ekonomicznie się usamodzielić.

W niniejszej sprawie Sąd nie miał żadnych wątpliwości co do zasadności samego żądania powódki K. A. (2) względem pozwanego M. A. (1) o alimenty. Jak bowiem ustalono w toku postępowania, choć K. A. (2) jest już pełnoletnia, to jednak nadal uczy się, zaś tryb tej nauki i czas jaki poświęca ona na uczęszczanie do szkoły wyklucza możliwość samodzielnego utrzymania się. Na zaspokojenie wszystkich jej usprawiedliwionych potrzeb niezbędne jest bowiem wydatkowanie ok. 1.280 zł miesięcznie. Kwotę tę Sąd ustalił analizując materiał dowodowy zebrany w toku niniejszego postępowania, w tym również zeznania złożone przez K. A. (2) i K. A. (1), zweryfikowane jednak na podstawie wiedzy Sądu na temat przeciętnej wysokości takich wydatków ponoszonych przez młode kobiety w wieku powódki, a posiadanej w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych, jak i w oparciu o własne doświadczenie życiowe. Sąd miał także na uwadze sytuację ekonomiczną stron postępowania, zarówno przed rozpadem ich rodziny, jak i obecnie oraz fakt, że renta alimentacyjna ma na celu zaspokojenie rzeczywistych usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej, na ich podstawowym poziomie, pozwalającym na normalne funkcjonowanie, nie zaś spełnienie w tym zakresie wszystkich oczekiwań uprawnionego. Innymi słowy Sąd nie bierze pod uwagę życzeń osoby uprawnionej, a jedynie jej faktyczne potrzeby. Dlatego też Sąd uznał, że na pokrycie kosztów zakupu odzieży i obuwia dla powódki wystarczająca będzie kwota 150 zł miesięcznie, zaś na zakup kosmetyków i środków higieny i czystości – 50 zł. Ponoszenie na te cele wyższych wydatków nie jest bowiem uzasadnione ani wiekiem powódki ani też innymi okolicznościami np. posiadaniem przez K. A. (2) specjalnych wymagań w tym zakresie. Podobnie nieuzasadnione w obecnej sytuacji ekonomicznej pozwanego i powódki jest dojeżdżanie przez K. A. (2) do szkoły samochodem, gdyż może ona w tym celu korzystać z tańszego transportu autobusowego, którego koszt nie przekracza kwoty 150 zł miesięcznie, ponoszenie przez nią kosztów użytkowania telefonu w kwocie ponad 30 zł miesięcznie, czy też kosztów utrzymania własnego samochodu, w szczególności w kwocie ponad 40 zł miesięcznie. Co do kosztów wyżywienia K. A. (2), Sąd ustalił je kierując się powoływaną już wcześniej zasadą równej stopy życiowej zobowiązanego i uprawnionej na kwotę 450 zł miesięcznie, czyli na tym samym poziomie jak w przypadku pozwanego. Wreszcie uwzględniając koszty leczenia powódki na kwotę przeciętnie 150 zł miesięcznie, Sąd miał na uwadze, że choć z uwagi na trwającą diagnostykę problemów ginekologicznych oraz leczenie dentyściczne, obecnie ponosi ona na ten cel większe wydatki, to jest to sytuacja przejściowa. Choroba powódki nie jest bowiem przewlekła i po zakończeniu leczenia nie będzie już konieczne częste korzystanie przez nią z usług lekarzy specjalistów, a jedynie odbywanie wizyt kontrolnych.

Następnie Sąd wziął pod uwagę, że w miarę swoich możliwości K. A. (2) podejmuje już różnego rodzaju prace czy to chałupnicze, w niepełnym etacie, czy też w tak jak obecnie w okresie wakacji letnich, a choć uzyskiwane przez nią w ten sposób środki nie są wystarczające na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb w pełni, to niewątpliwie jest ona w stanie pokryć je w części, co najmniej zaś do kwoty około 280 zł. Obowiązek zapewnienia jej pozostałych środków utrzymania w kwocie 1.000 zł miesięcznie, spoczywa natomiast na obojgu rodzicach, przy czym każdy z nich powinien świadczyć na rzecz córki w miarę swoich możliwości zarobkowych i majątkowych. W przypadku K. A. (1) możliwości te zostaną szerzej omówione w dalszej części tego uzasadnienia, w tym miejscu zasygnalizować jedynie należy, że w opinii Sądu oscylują one w granicach kwoty 1.630 zł netto miesięcznie.

Natomiast co do M. A. (1), to w toku niniejszego postępowania Sąd opierając się na zebranych w sprawie materialnych dowodowych, w szczególności na zeznaniach samego pozwanego ustalił, że z zawodu jest on rolnikiem i posiada

własne gospodarstwo rolne o pow. około 16 ha, w ramach którego prowadzi produkcję roślinną. Na dochód z tego gospodarstwa składają się natomiast zarówno zyski ze sprzedaży uprawianych przez pozwanego zbóż pszenicy i jęczmienia oraz kukurydzy, jak i środki uzyskane z tytułu dopłat z (...). Nadto zaś pobiera on świadczenie rentowe z KRUS w kwocie 620 zł miesięcznie. Mając zaś na uwadze, że M. A. (1) ponosi także koszty związane z prowadzeniem gospodarstwa tj. opłacenie podatku od gruntów rolnych, zakup nawozów, środków ochrony roślin czy też koszty utrzymanie i użytkowania maszyn rolniczych, Sąd uznał, że łączne możliwości zarobkowe pozwanego w rozumieniu art. 135 § 1 kro wynoszą co najmniej 3.000 zł netto miesięcznie. Z takich dochodów pozwany winien pokryć koszty własnego utrzymania w wysokości 1.240 zł miesięcznie, ustalone przez tut. Sąd w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, w tym zeznania pozwanego złożone w toku przeprowadzonych rozpraw oraz dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, przy czym na kwotę tę składają się wydatki na wyżywienia – 450 zł, odzieży i obuwia – 100 zł, leków – 100 zł, środków czystości – 50 zł oraz eksploatacja samochodu – 100 zł. W opinii Sądu kwoty te nie tylko w pełni zaspokoją potrzeby pozwanego, ale też swoją wysokością odpowiadają stopie życiowej M. A. (1) przed orzeczeniem rozvodu, kiedy strony tworzyły jeszcze rodzinę i wspólnie gospodarowały finansami, a łączny poziom dochodów był nawet niższy niż obecnie. Nadto wskazać należy, że na tym samym poziomie potrzeby pozwanego określone zostały w postanowieniu w przedmiocie o udzieleniu zabezpieczenia, wydanym w niniejszej sprawie dnia 03.04.2019 r., zaś ustalenia te nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Do kosztów utrzymania pozwanego Sąd doliczył podwójny udział w użytkowaniu mieszkania tj. zarówno ten obciążający M. A. (1) jak i jego matkę, łącznię kwotę tę uwzględniając do wysokości 440 zł miesięcznie. Jak bowiem ustalono, na pozwanym ciąży obowiązek dożywotniego utrzymania matki, nałożony na niego w zamian za przekazaną w darowiźnie własność gospodarstwa rolnego.

Abstrahując jednak od wysokości kosztów utrzymania pozwanego, z powyższych okoliczności jednoznacznie wynika, że pozwany posiada wyższe możliwości zarobkowe niż K. A. (1). Zgodnie zatem z zasadą słuszności, to on winien pokrywać koszty utrzymania córki w większej części, w tym wypadku w wysokości 2/3 pozostałych kosztów jej utrzymania, czyli w kwocie 660 zł miesięcznie. Mając jednak na uwadze, że to pozwany w całości pokrywa udział powódki K. A. (2) w kosztach utrzymania domu, i w ten sposób niejako świadczy już na jej rzecz alimenty w kwocie 220 zł miesięcznie, ostatecznie Sąd obciążył go obowiązkiem łóżenia na rzecz K. A. (2) alimentów w kwocie 440 zł miesięcznie, o czym orzeczono w pkt 1 wyroku, w pozostałym zakresie powództwo oddalając (pkt. 2).

Powództwo K. A. (1) przeciwko M. A. (1) nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 60 § 1 kro małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego.

Jak wynika z treści cytowanego przepisu stan niedostatku po stronie małżonka, żądającego dostarczenia mu środków utrzymania, jest przesłanką od której zależy istnienie obowiązku alimentacyjnego między rozwiedzionymi. Według utrwalonego w orzecznictwie poglądu rozwiedziony małżonek znajduje się w niedostatku wtedy, gdy własnymi siłami nie jest w stanie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części (tak wyr. SN z 9.12.1998 r., II CKN 88/98, L.). Oznacza to, że w niedostatku znajdują się osoby, które nie mają żadnych lub wystarczających możliwości zarobkowych lub majątkowych. Będą to np. osoby niezdolne do pracy z powodu choroby lub podeszłego wieku, nie pobierające renty w ogóle lub pobierające ją w wysokości nie pozwalającej na pokrycie wszystkich ich usprawiedliwionych potrzeb, jeśli oczywiście nie mają majątku, z którego te potrzeby mogłyby być zaspokojone (porównaj wyr. SN z 5.5.1999 r., III CKN 146/99, L.). Zatem jedynie szczególne okoliczności, jak np. niedołęstwo czy zły stan zdrowia wykluczają całkowicie możliwość pracy zarobkowej. Ponadto nie można także mówić o niedostatku, jeżeli osoba posiada majątek, przez zbycie którego, nawet w części, mogłaby sama, i to na czas dłuższy, z własnych środków zaspokoić swe usprawiedliwione potrzeby. Możliwości zaspokojenia własnych potrzeb nie można bowiem sprowadzić tylko do braku określonych składników majątkowych, względnie przychodów. Natomiast usprawiedliwione potrzeby

to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowania, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku (tak wyr. SN z 7.9.2000 r., I CKN 872/00, L.).

Zgodnie zaś z art. 61 k.r.o. do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Jak zaś ustalono w toku niniejszego postępowania K. A. (1), która z zawodu jest aparatowym przetwórstwa owocowo-warzywnego, nie pracowała nigdy w swoim zawodzie, a jedynie pomagała mężowi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz zajmowała się wychowaniem dzieci. Nie oznacza to jednak, że jest ona pozbawiona możliwości zarobkowych. Na rynku pracy dostępne są bowiem przecież oferty zatrudnienia dla osób nie posiadających zawodu czy nawet szczególnych kwalifikacji, za wynagrodzeniem w wysokości najniższej krajowej tj. 1.630 zł netto miesięcznie. Powszechnie też wiadomo, że aby uzyskać zatrudnienie jako np. pracownik fizyczny, co do zasady nie trzeba spełniać żadnych szczególnych kryteriów. W toku niniejszego postępowania powódka sama zaś wskazała, że dwukrotnie podejmowała ona już tego typu pracę, zatrudniając się jako pracownik fizyczny w firmie (...), najpierw w 2017 r., a następnie w okresie od końca maja 2019 r. do końca lipca 2019 r. i osiągając wynagrodzenie w kwocie 2.000 - 2.500 zł miesięcznie. Nic nie stoi zatem na przeszkodzie by powódka ponownie podjęła podobną pracę. Podkreślić tu należy, że Sąd nie podzielił argumentów powódki jakoby taką przeszkodą był stan jej zdrowia. Co prawda K. A. (1) zeznała, że po tym jak pierwszy raz pracowała w firmie (...), co trwało 5 miesięcy, przez okres kolejnych 6 miesięcy pozostawała na zwolnieniu chorobowym. Natomiast w lipcu 2019 r. to firma (...) zrezygnowała dalszej współpracy z nią, gdyż nie była ona w stanie wyrobić normy w 100 %. Powódka posiada także orzeczenie o niepełnosprawności. Niemniej Sąd zważył, że K. A. (1) przyznała też, iż jej niepełnosprawność ma stopień lekki oraz, że nie posiada orzeczenia o niezdolności do pracy, a jedynie zalecenia z których wynika, że może wykonywać pracę lekką z ograniczeniem dźwigania, przy czym z zaświadczenia wystawionego przez lekarza neurologa wynika, że nie może ona dźwigać powyżej 10 kg (k. 98). W opinii Sądu wszystkie te okoliczności dają zaś podstawę do przyjęcia, że powódka nie jest całkowicie pozbawiona możliwości zarobkowych. Może ona podjąć pracę zgodną z zaleceniami lekarza i osiągnąć z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie co najmniej 1.630 zł netto miesięcznie. Jak wynika bowiem z informacji udzielonych przez Powiatowe Urzędy Pracy w W. i powiatach ościennych, na rynku pracy dostępne są oferty zatrudnienia dla osób bez zawodu czy kwalifikacji, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności. Poza stanem swojego zdrowia powódka wskazywała także, na inne okoliczności stanowiące w jej mniemaniu przeszkodę w podjęciu zatrudnienia jak np. brak możliwości zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy z uwagi na ubezpieczenie społeczne w KRUS, zbyt wysokie koszty dojazdu do miejsca pracy itp. Są to jednak okoliczności subiektywne, które w najgorszym wypadku w pewnym stopniu utrudniają, a nie całkowicie wykluczają podjęcie przez powódkę pracy. Żadna z nich nie stanowi także podstawy do uznania, że K. A. (1) pozbawiona jest możliwości zarobkowania czy też, że jest osobą niezdolną do podjęcia pracy zarobkowej. Niezdolność taka ma bowiem miejsce wyłącznie w przypadku, gdy z uwagi na występowanie obiektywnych zdrowotnych okoliczności, lekarz orzecznik ZUS wyda orzeczenia stwierdzające, iż dana osoba nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej. W tym przypadku taka sytuacja nie ma zaś miejsca. Biorąc zatem pod uwagę powyższe, Sąd uznał że możliwości zarobkowe powódki K. A. (1) w rozumieniu art. 135 § 1 kro wynoszą co najmniej 2.200 zł brutto miesięcznie, czyli 1.630 zł netto miesięcznie, a więc równowartość najniższego wynagrodzenia krajowego.

Z takich dochodów powódka winna pokryć koszty własnego utrzymania, ustalone przez tut. Sąd na kwotę około 1.150 zł, w tym żywienia – 450 zł miesięcznie, zakup odzieży i obuwia – 100 zł miesięcznie, zakup środków higieny i czystości oraz kosmetyków – 50 zł miesięcznie. Kwoty te odpowiadają bowiem stopień życiowej powódki oraz zgodne są z wiedzą Sądu na temat przeciętnej wysokości takich wydatków, ponoszonych przez kobiety w wieku K. A. (1), a posiadanej w związku z prowadzeniem wielu innych postępowań alimentacyjnych. Sama powódka nie podniosła zaś by posiadała w tym zakresie szczególne potrzeby, które mogłyby mieć wpływ na zwiększenie się tych wydatków. Sąd uwzględnił także w usprawiedliwionych kosztach utrzymania powódki wydatki na eksploatację samochodu w kwocie 300 zł miesięcznie, w tym dojazdy do pracy, które będzie musiała ponosić w przypadku jej podjęcia oraz ubezpieczenie OC. Ustalając zaś wysokość udziału powódki w utrzymaniu mieszkania oraz jej wydatków na leczenie, Sąd opierał się na twierdzeniach podnoszonych przez K. A. (1) w toku rozpraw z dnia 03.04.2019 r. i 25.07.2019 r. Sąd miał przy tym na uwadze, że pozwany nie domaga się od powódki wyższych kwot tytułem jej udziału w kosztach

utrzymania mieszkania, ponad to co ona sama dobrowolnie mu przekazuje, zaś jak sama powódka podniosła większość wizyt lekarskich odbywa ona w ramach NFZ, podobnie zresztą jak pobyty w sanatorium czy zabiegi rehabilitacyjne, zazwyczaj ponosząc z tego tytułu wyłącznie koszty dojazdów.

Skoro zaś możliwości zarobkowe powódki wynoszą 1.630 zł miesięcznie, zaś usprawiedliwione koszty jej utrzymania nie przekraczają kwoty 1.150 zł miesięcznie, brak jest podstaw do stwierdzenia, że własnymi siłami nie jest ona w stanie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części.

Niemniej abstrahując od możliwości zarobkowych powódki, wskazać należy, że K. A. (1) jest właścicielką nie tylko samochodu osobowego marki N. (...) rok prod. 2011, ale też dwóch działek, położonych w miejscowości B., z których jedną wystawiła na sprzedaż za kwotę 60.000 zł, przy czym poprzednio podobną działkę o zbliżonych parametrach powódka zbyła za kwotę 20.000 zł. Nie można także pominąć faktu, że powódce jako spadkobiercy ustawowemu przysługuje prawo do dziedziczenia po swoim zmarłym ojcu, który wraz z matką K. A. (1) posiadał gospodarstwo rolne. Co prawda w toku rozprawy z dnia 03.04.2019 r. powódka podniosła, że na chwilę obecną postępowanie spadkowe po jej ojcu nie zostało przeprowadzone i sytuacja ta nie ulegnie zmianie do śmierci matki powódki, niemniej już na chwilę obecną K. A. (1) jako potencjalnemu spadkobiercy ustawowemu przysługuje albo prawo własności części gospodarstwa rolnego albo też prawo do zachowku po ojcu. Posiada ona zatem własny majątek. Jak zaś wskazano wyżej „nie można mówić o niedostatku, jeżeli osoba posiada majątek, przez zbycie którego, nawet w części, mogłaby sama, i to na czas dłuższy, z własnych środków zaspokoić swe usprawiedliwione”. Oznacza to, że zanim powódka zacznie dochodzić od swojego byłego męża, by ten dostarczał jej środki utrzymania, winna najpierw wykorzystać swoje możliwości majątkowe w postaci posiadanych ruchomości i nieruchomości, poprzez ich sprzedaż i z tak uzyskanych środków pokryć własne usprawiedliwione potrzeby. Niewątpliwie poprzez sprzedaż chociażby jednego ze składników swojego majątku, powódka byłaby w stanie zabezpieczyć swoje potrzeby na dłuższy okres czasu. W toku postępowania K. A. (1) nie wykazała natomiast, by istniała jakiegokolwiek obiektywna przyczyna dla której zbycie tych aktywów jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Za powód taki nie można uznać chęci uniknięcia odpowiedzialności podatkowej. Podobnie – opierając się na względach słuszności i zasad współżycia społecznego – nie można uznać za uzasadnione, dochodzenie przez powódkę środków utrzymania od pozwanego, który ponosi nie tylko koszty własnego utrzymania, ale też obciążony jest obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz córki, a nadto obowiązkiem dożywotniego utrzymania swojej matki, w sytuacji gdy ona sama kierując się zasadami współżycia społecznego, nie podejmuje czynności mających na celu uzyskanie przysługujących jej praw majątkowych w postaci spadku po zmarłym ojcu, tylko dlatego, że nadal żyje jej matka.

Mając zatem na uwadze zarówno posiadanie przez powódkę K. A. (1) możliwości podjęcia pracy zarobkowej i uzyskania w ten sposób środków na pokrycie kosztów własnego utrzymania, jak i fakt, że poza dochodami z zatrudnienia powódka posiada inne, wystarczające na zaspokojenie jej potrzeb, możliwości majątkowe Sąd uznał, że brak jest jakiegokolwiek podstaw do obciążenia pozwanego M. A. (1) obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz jego byłej małżonki, a tym samym powództwo K. A. (1) oddalił w całości, o czym orzekł w pkt. 3 wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. w myśl którego, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami i odstąpił od obciążenia zarówno powódek jak i pozwanego tymi kosztami.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. wyrokowi w pkt 1, zasądzającym alimenty, nadano z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności.

sędzia Katarzyna Szymczewska